

UDENRIGSMINISTERIET
Center for Europa og Nordamerika

EKN, sagsnr: 2017-22
Den 23. februar 2017

Rådsmøde (udenrigsanliggender) den 6. marts 2017

SAMLENOTAT

1. Vestlige Balkan.....	2
2. Eksterne aspekter af migration	4
3. Mellemøsten	7

1. Vestlige Balkan

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

På rådsmødet (udenrigsanliggender) den 6. marts 2017 forventes en drøftelse af den aktuelle situation og de voksende spændinger på det vestlige Balkan, hvor interne, bilaterale og regionale spændinger giver grund til bekymring. Mødet ventes at bekræfte EU's vilje til fortsat aktivt engagement.

2. Baggrund

Punktet er sat på dagsordenen for rådsmødet (udenrigsanliggender) den 6. marts 2017 som følge af en bekymrende udvikling i flere af landene og i forlængelse af en besøgsrejse til det Vestlige Balkan, som EU's udenrigsrepræsentant forventes at afvikle den 1. - 4. marts 2017 forud for rådsmødet. Situationen på Vestbalkan er bekymrende med interne udfordringer for politisk stabilitet i en række af landene såvel som bilaterale og regionale spændinger landene imellem. Interne problemer med organiseret kriminalitet og korrupsion, etniske skillelinjer, der skaber udfordringer, og migrationskrisen, der har ramt visse af landene, er eksempler på de vanskelige forhold.

Forholdet mellem Serbien og Kosovo er anstrengt. I januar forsøgte Serbien eksempelvis at sende et tog til Kosovo påmalet "Kosovo er Serbien", og den serbiske præsident kom med konfliktprægede budskaber. Normaliseringsdialogen mellem Beograd og Pristina er særdeles anstrengt. Situationen i Bosnien-Hercegovina er vanskelig og præget af etniske skel, hvor præsident Dodik i delstaten Republika Srpska taler for uafhængighed, ligesom bosnisk-kroatiske politikere taler for oprettelsen af en kroatisk ny tredje delstat. EU lægger vægt på, at Bosnien-Hercegovinas territoriale integritet må respekteres og ønsker fokus på reformer. Den tidligere jugoslaviske republik Makedonien (FYROM) præges gennem flere år af dyb politisk krise, og store etniske spændinger lurer under overfladen. I Albanien udgør korrupsion og organiseret kriminalitet alvorlige samfundsmæssige problemer.

3. Formål og indhold

EU's udenrigsrepræsentant forventes at ville orientere rådet om sine samtaler og indtryk fra sin rejse til regionen og lægge op til en drøftelse af EU's udenrigspolitiske muligheder for at præge udviklingen i positiv retning.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinan-
serne, erhvervslivet, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes bred enighed om, at udviklingen på det vestlige Balkan er bekymrende. Der forud-
ses i den forbindelse også enighed om, at et stærkt EU-engagement er vigtigt for den regionale
stabilitet.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen er enig i, at situationen på det vestlige Balkan er bekymrende, og at et stærkt EU-
engagement er vigtigt for den regionale stabilitet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Udviklingen på det Vestlige Balkan i lyset af EU's udvidelsespolitik blev forelagt på mødet den 9.
december 2016 forud for rådsmødet (almindelige anliggender) i december 2016 om EU's udvi-
delse til orientering.

2. Eksterne aspekter af migration

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

På rådsmødet (udenrigsanliggender) den 6. marts 2017 forventes en kort drøftelse af de eksterne aspekter af migration, herunder i opfølgning på Valletta "Senior Officials Meeting" (SOM) den 8.-9. februar 2017, hvor der blev gjort status på implementeringen af Valletta-handlingsplanen vedtaget af stats- og regeringscheferne på EU-Afrika-topmødet i Valletta i november 2015, samt en kort drøftelse af status for og opfølgning på EU's migrationspartnerskaber. Rådet kan ligeledes ventes at følge op på det uformelle møde i Det Europæiske Råd den 3. februar 2017 med fokus på den centrale Middelhavsroute.

2. Baggrund

Valletta-topmødet mellem EU og Afrika i november 2015 var med til at placere migration centralt i samarbejdet mellem EU og afrikanske partnere, herunder gennem stats- og regeringschefernes vedtagelse af Valletta-handlingsplanen og etablering af EU-trustfonden for stabilisering og imødegåelse af grundlæggende årsager til migration i Afrika. Der afholdtes den 8.-9. februar 2017 et møde på højt embedsmandsniveau (Valletta "Senior Officials Meeting", SOM), hvor der blev gjort status på implementeringen af Valletta-handlingsplanen. Mødet bekræftede Valletta-processen som en vigtig fælles ramme for fortsat dialog og styrket samarbejde mellem EU og afrikanske partnere om migration. Bl.a. opnåedes enighed om vedtagelse af fælles konklusioner, der genbekræfter Valletta-handlingsplanens fem prioriterede indsatsområder: Adressering af de grundlæggende årsager til migration, samarbejde om lovlig migration og mobilitet, international beskyttelse og asyl, forebyggelse og bekæmpelse af menneskesmugling og menneskehandel, samt øget fokus på hjemsendelses- og tilbagetagelsesaftaler.

På Det Europæiske Råds møder hhv. den 28. juni, 20. oktober og 15. december 2016 blev der vedtaget konklusioner om de eksterne aspekter af migration. Heraf fremgår det bl.a., at EU skal etablere og implementere partnerskaber med en række lande for at bekæmpe irregulær migration og fremme tilbagesendelse af udlændinge uden lovligt ophold, herunder ved anvendelse af effektive incitament og brug af passende konditionalitet. I den forbindelse kan alle EU-politikker og -instrumenter, herunder på udviklings- og handelsområdet, tages i anvendelse. Det fastslås endvidere, at samarbejde om tilbagetagelse vil være et centralt element i partnerskabet mellem EU og de relevante tredjelande.

Af konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde den 15. december 2016 fremgår det, at stats- og regeringscheferne bød fremskridt i gennemførelsen af partnerskaberne i de fem første lande velkommen, understregede behovet for at nøje følge op på udviklingen, og at man var parat til at overveje muligheden for yderligere migrationspartnerskaber eller andre former for samarbejde med relevante tredjelande.

EU's fælles udenrigstjeneste står i spidsen for arbejdet med at etablere de nye partnerskaber. I første omgang koncentrerer man sig om fem afrikanske oprindelses- og transitlande: Nigeria, Niger, Senegal, Mali og Etiopien. Det er vurderingen, at der er sket en intensivering af dialogen

om samarbejdet om migration, men også at resultaterne er blandede, hvilket ifølge EU's Fælles Udenrigstjeneste og Kommissionen illustrerer behovet for et løbende og langsigtet engagement og yderligere mobilisering af instrumenter mhp. at fremme samarbejdet. Der ses fremskridt på visse områder, herunder en styrkelse af indsatsen mod menneskesmugling i Niger samt formel åbning af forhandlinger med Nigeria om en fælles tilbagetagelsesaftale.

I erklæringen vedtaget af stats- og regeringscheferne på det uformelle møde i Det Europæiske Råd den 3. februar 2017 fremhævedes det, at arbejdet med migrationspartnerskaber og Valletta-handlingsplanen har givet mulighed for at uddybe det langsigtede samarbejde med en række partnerlande, herunder om de grundlæggende årsager til migration. Af erklæringen fremgår endvidere, at arbejdet er begyndt at vise resultater og fremadrettet vil blive intensiveret.

Erklæringen fra det uformelle topmøde lægger desuden op til et styrket samarbejde med Libyen samt med landets naboer i Nordafrika og syd for Sahara med henblik på at redde menneskeliv, dæmme op for migrationsstrømmene over det centrale Middelhav og ødelægge menneskesmuglernes forretningsmodel.

3. Formål og indhold

Rådet (udenrigsanliggender) ventes kort at drøfte status for eksterne aspekter af migration, herunder dialog og samarbejde mellem EU og afrikanske partnere i opfølgning på SOM-mødet i Valletta den 8.-9. februar 2017. Derudover forventes en kort drøftelse af status for og opfølgning på partnerskaberne på migrationsområdet, der igen følger op på drøftelsen fra Udenrigsrådet i december 2016 og konklusioner fra Det Europæiske Råd i december 2016. Der kan ligeledes ventes en kort opfølgning på det uformelle møde i Det Europæiske Råd den 3. februar 2017 med fokus på den centrale Middelhavsroute. Formålet med drøftelsen er bl.a. at sikre stadige fremskridt i processen samt at sikre fortsat sammenhæng mellem EU's indsatser på migrationsområdet. Det er herudover forventningen, at drøftelsen vil lede frem mod migrationsdrøftelsen på Det Europæiske Råds møde den 9.-10. marts 2017.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Drøftelsen forventes ikke i sig selv at indebære statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Det er dog muligt, at drøftelserne vil blive fulgt op af konkrete retsakter, målsætninger, konklusioner eller andet, der vil kunne få sådanne konsekvenser. Disse kan dog ikke vurderes på nuværende tidspunkt. Det bemærkes, at Rådet og Europa-Parlamentet har vedtaget at afsætte 750 mio. euro til partnerskabsaftaler med tredjelande i EU's budget for 2017. Danmark finansierer ca. 2 procent af EU-budgettets udgifter svarende til en dansk finansieringsandel på 111,6 mio. kr.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene bakker generelt op om en styrket ekstern EU-indsats med henblik på håndteringen af de grundlæggende årsager til migration og på at sikre en bedre dialog med tredjelande, herunder om tilbagetagelse.

10. Regeringens generelle holdning

Valletta-topmødet i november 2015 var med til at placere migration centralt i samarbejdet mellem EU og Afrika. Regeringen bakker op om Valletta-processen, herunder implementering af Valletta-handlingsplanen som en vigtig fælles ramme for fortsat dialog og styrket samarbejde mellem EU og afrikanske partnere om migration baseret på gensidig tillid og i overensstemmelse med parternes prioriteter og nationale planer.

I det fortsatte arbejde med implementeringen af Valletta-handlingsplanen lægger regeringen vægt på en balanceret implementering af alle handlingsplanens fem søjler, herunder grundlæggende årsager til migration, samarbejde om lovlige migration og mobilitet, international beskyttelse og asyl, forebyggelse og bekæmpelse af menneskesmugling- og handel og øget fokus på hjemsendelses- og tilbagetagelsesaftaler.

Regeringen støtter en tilgang, der søger at anvende det fulde spektrum af udenrigspolitiske instrumenter baseret på en noget-for-noget tilgang, hvor samarbejde belønnes, og manglende samarbejde vil kunne få konsekvenser mhp. at sikre effektive tilbagetagelsesaftaler. Regeringen bakker således op om de iværksatte initiativer, herunder etablering og implementering af bredspektrede partnerskaber med relevante oprindelses- og transitlande om fælles migrationsudfordringer og løsninger mhp. at adressere grundlæggende årsager til migration, bekæmpe irregulær migration og fremme tilbagesendelse af udlændinge uden lovligt ophold.

Regeringen lægger vægt på, at yderligere finansielle midler, der måtte blive nødvendige som følge af en eventuel udvidelse af partnerskabstilgangen eller andre former for samarbejde, sker via omprioriteringer inden for EU's budget.

Regeringen støtter et styrket migrationssamarbejde med de nordafrikanske lande, herunder Libyen, med henblik på at redde menneskeliv, dæmme op for de irregulære migrationstrømme over det centrale Middelhav, ødelægge menneskesmuglernes forretningsmodel og forbedre forholdene for migranter i Libyen.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Eksterne aspekter af migration har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 9. oktober 2015, den 23. oktober 2015, den 15. april 2016, 20. maj 2016, i skriftlig forelæggelse forud for Rådet (udenrigsanliggender) den 18. juli 2016, den 7. oktober 2016 samt den 9. december 2016.

3. Mellemøsten

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

På rådsmødet (udenrigsanliggender) den 6. marts 2017 ventes en drøftelse af den mellemøstlige fredsproces i lyset af den seneste udvikling, herunder den israelske regerings annoncering af bosættelsesudvidelser og det israelske parlaments vedtagelse af en lov, der lovliggør yderligt liggende bosættelser bygget på privat palæstinensisk jord.

2. Baggrund

Israels regering godkendte ultimo januar 2017 i to omgange større bosættelsesudvidelser, herunder i Jerusalem. Der er i alt tale om ca. 5.500 boligenheder. EU har skarpt kritiseret beslutningerne. Israels parlament vedtog den 6. februar 2017 en lov, der lovliggør yderligt beliggende bosættelser ("outposts") bygget på privat palæstinensisk jord. Loven indeholder bl.a. en bestemmelse, der giver jordejeren ret til kompensation. Det ventes, at lovens gyldighed vil blive indbragt for den israelske højesteret. EU har fordømt vedtagelsen af loven.

EU's Høje Repræsentant havde den 9.-10. februar 2017 drøftelser i Washington med bl.a. den amerikanske udenrigsminister og understregede i den forbindelse den konsoliderede EU-politik om to-statsløsningen, bosættelser og Jerusalem. Premierminister Netanyahu mødtes den 15. februar 2017 i Washington med præsident Trump. På baggrund af udtalelser i den forbindelse står det fortsat uklart, i hvilket omfang USA's politik i forhold til fredsprocessen vil bygge på den hidtidige brede enighed i det internationale samfund, herunder Kwartetten (USA, Rusland, EU, FN) og de arabiske staters fredsinitiativ.

Der er i EU-kredsen enighed om, at situationen på landjorden ikke er befordrende for to-statsløsningen. Begge parter synes mest optagede af interne forhold, og trenden i bosættelser og nedrivninger samt vold vil næppe ophøre. I den kommende tid vil EU's indsats primært fokusere på at holde to-statsløsningen i live. EU's samarbejde med de to parter og med kvartetkollegerne fra USA, Rusland og FN vil i den forbindelse være vigtig, lige som EU vil fastholde et tæt samarbejde med de arabiske stater på basis af Det Arabiske Fredsinitiativ. På rådsmødet den 6. februar 2017 var der enighed om EU's position vedrørende to-statsløsningen og parametrene herfor.

3. Formål og indhold

Udenrigsrådet ventes d. 6. marts 2017 at drøfte den mellemøstlige fredsproces i lyset af den seneste udvikling, herunder hvordan EU sammen med de aktuelle internationale bestræbelser bedst kan støtte fredsprocessen fremadrettet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Drøftelsen forventes ikke i sig selv at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Der vil blive taget stilling til eventuelle konsekvenser, såfremt der på et senere tidspunkt måtte blive vedtaget konkrete tiltag.

8. Høring

Der er ikke foretaget høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være enighed blandt medlemslandene om en fortsat aktiv og bredspektret EU-indsats i samarbejde med internationale og regionale aktører med det hovedsigte at støtte fredsforhandlinger.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter en aktiv rolle for EU i samarbejde med relevante internationale partnere. Målet med EU's bestræbelser er overordnet at understøtte mulighederne for en snarlig genoptagelse af fredsforhandlingerne med henblik på realiseringen af en to-statsløsning.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg på den 3. februar 2017 til orientering.